

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) POLITICAL SCIENCE
EXAMINATION: JUNE – 2022
FIRST SEMESTER

Subject: Indian Government and Politics - I (PCBCS-17-111)

Date: 10/06/2022 Total marks: 100

Time: 2.00 Om to 5.30 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Discuss federal structure of Indian Federalism. (20)
Q. 2) Discuss issues about Centre-State relations such as appointment & removal of governor. (20)
Q. 3) Write a positive note on Directive Principles of State Policy. (20)
Q. 4) Write an easy on 'Indian Parliament'. (20)
Q. 5) Explain the appointment and removal process of Indian President. (20)
Q. 6) Explain various fundamental duties of an Individual of India. (20)
Q. 7) Explain in short, features of the Indian Preamble. (20)
Q. 8) Write an easy on 'Fundamental Rights of Indian Constitution'. (20)
Q. 9) Describe the importance of Article 368 of the constitution. (20)
Q.10) Write Short notes (Any Two) (20)
a) Decline of Legislature'
b) Discretionary power of the President
c) Position of Prime minister
d) Government of India Act.1935

मराठी रूपांतर

भारताचे शासन आणि राजकारण भाग – १ (PCBCS- 17-111)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** भारतीय संघराज्य व्यवस्थेच्या संरचनेची चर्चा करा. (20)
प्र. २) राज्यपालांच्या नियुक्ती आणि बडतर्फी संदर्भात केंद्र-राज्य संबंधाची चर्चा करा. (20)
प्र. ३) राज्याच्या मार्गदर्शक तत्वांच्या समर्थनार्थ भाष्य करा. (20)
प्र. ४) 'भारताची संसद' या विषयावर निबंध लिहा. (20)
प्र. ५) भारताच्या राष्ट्रपतींच्या नियुक्ती आणि बडतर्फीची प्रक्रिया विशद करा. (20)
प्र. ६) भारतीय नागरिकाला निभाव्याची विविध मूलभूत कर्तव्ये स्पष्ट करा. (20)
प्र. ७) भारतीय संविधानाच्या सरनाम्यांची वैशिष्ट्ये सांगा. (20)
प्र. ८) भारतीय राज्यघटनेत समाविष्ट मूलभूत अधिकारांवर निबंध लिहा. (20)
प्र. ९) भारतीय राज्यघटनेतील कलम ३६८ चे महत्त्व विशद करा. (20)
प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)
अ) कायदेमंडळाची अधोगती
ब) राष्ट्रपतींचे विवेकाधिकार
क) पंतप्रधानांचे महत्त्वपूर्ण स्थान
ड) भारत सरकार कायदा - १९३५